

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn: **FUEL STABILIZER**

1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Bruk av stoffet/ tilberedning

bensin additiv

Bare for forsvarlig håndtering.

1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet

Produsent/leverandør:

BUCHER AG LANGENTHAL

MOTOREX-Schmiertechnik

Bern-Zürich-Strasse 31

CH-4901 Langenthal

Telefon +41 (0)62 919 75 75

Avdeling for nærmere informasjon: msds@motorex.com

1.4 Nødnummer:

Toksikologiske Information Centre, CH-8028 Zürich,

info@toxi.ch,

T. +41 (0) 44 251 51 51

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding

Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

Flamme

Flam. Liq. 2 H225 Meget brannfarlig væske og damp.

Helsefare

Asp. Tox. 1 H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

Eye Irrit. 2 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

STOT SE 3 H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC

Xn; Helseskadelig

R65: Farlig; Kan forårsake lungeskade ved svelging.

Xi; Irriterende

R36: Irriterer øynene.

F; Meget brannfarlig

R11: Meget brannfarlig.

R67: Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 1)

- **Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:**

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i "EFs almenne direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

- **Klassifiseringssystem:**

Klassifiseringen tilsvarer aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjon fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

- **2.2 Etikettelementer**

- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

- **Farepiktogrammer**

GHS02 GHS07 GHS08

- **Signalord Fare**

- **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

Hydrokarboner, C11-C14, N-alkaner, isoalkaner og sykloalkaner, <2% aromater
propan-2-ol

- **Advarselsetninger**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

- **Sikkerhetssetninger**

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P103 Les etiketten før bruk.

P210 Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege.

P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P405 Oppbevares innelåst.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

- **2.3 Andre farer**

- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

· **vPvB:** Ikke brukbar.

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**

· **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

· **Farlige innholdsstoffer:**

(fortsatt på side 3)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

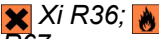
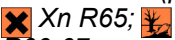
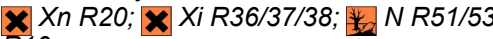
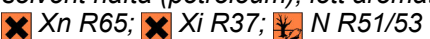
Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 2)

CAS: 67-63-0 EINECS: 200-661-7 Registreringsnummer: 01-2119457558-25	propan-2-ol R67 Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336	50-70%
CAS: 64742-47-8 EC nummer: 926-141-6 Registreringsnummer: 01-2119456620-43	Hydrokarboner, C11-C14, N-alkaner, isoalkaner og sykloalkaner, <2% aromater R66 Asp. Tox. 1, H304	25-50%
CAS: 68411-46-1 EINECS: 270-128-1 Registreringsnummer: 01-2119491299-23	Benzenamine, N-phenyl-, reaction products with 2,4,4-trimethylpentene R52/53 Aquatic Chronic 3, H412	5-10%
CAS: 64742-94-5 EINECS: 265-198-5	solvent nafta (petroleum), tung aromatisk R66-67 Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411; STOT SE 3, H336	1-2,5%
CAS: 95-63-6 EINECS: 202-436-9	1,2,4-trimetylbenzen R10	0,25-1%
CAS: 64742-95-6 EINECS: 265-199-0	solvent nafta (petroleum), lett aromatisk R10-66-67 Flam. Liq. 3, H226; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411; STOT SE 3, H335-H336	0,1-0,25%

Ytterligere informasjon:

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

• **Etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.

• **Etter hudkontakt:**

Fjern rester med såpe og vann.

Fjern tilsølte klær øyeblikkelig.

• **Etter øyekontakt:**

Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.

• **Etter svelging:**

Ikke fremkall oppkast. Ikke ta i resorpsjon stimulerende midler.

Rådfør deg med en lege som vil bestemme behov og metode for å tømme magen.

4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning**5.1 Slukkemiddel**• **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.• **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 3)

- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøverntiltak:**
Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Skiyll ikke bort med vann eller med vannholdige rengjøringsmidler.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Unngå aerosoldannelse.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Lagres på et kjølig sted.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Hold beholderne tett tillukket.
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.
- **Lagerklasse:** 3
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**
Produktet inneholder ingen relevante mengder av stoffer med arbeidsplassrelevante grenseverdier som må overvåkes.
- **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
- **Personlig verneutstyr:**
- **Generelle verne- og hygienetiltak:**
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fødevarer.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 4)

Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Unngå berøring med øynene.
Unngå berøring med øyne og hud.

· **Åndedrettsvern:**

Ved korttidlig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

· **Håndvern:**

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.
På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet /tilberedningsprosessen/kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsbestemmes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Utseende:**

Form:	Flytende
Farge:	Gul
Lukt:	Alkohollignende
Luktterskel:	Ikke bestemt.

· **pH-verdi:** Ikke bestemt.

· **Tilstandsending**

Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
Kokepunkt/kokeområde:	82 °C (DIN EN ISO 3405)

· **Flammepunkt:** 16 °C

· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke brukbar.

· **Antennelsestemperatur:** 425 °C (DIN 51794)

· **Spaltningstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· **Eksplisjongsgrenser:**

Nedre:	2,0 Vol %
Øvre	12,0 Vol %

· **Damptrykk ved 20 °C:** 43 hPa

· **Tetthet ved 20 °C:** 0,802 g/cm³ (ASTM D 4052)

· **relativt tetthet** Ikke bestemt.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 5)

· damp tetthet	Ikke bestemt.
· fordampningshastighet	Ikke bestemt.
· Løslighet i / blandbarhet med vann:	Ikke, hhv. lite blandbar.
· Fordeleskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	
Dynamisk:	Ikke bestemt.
Kinematisk:	< 3 mm ² /s @ 40 °C (DIN 51562-1)
VOC (EF)	89,40 %
· 9.2 Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:**

· **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**

67-63-0 propan-2-ol

Oral	LD50	5045 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	12800 mg/kg (rabbitt)
Inhalativ	LC50/4 h	46,5 mg/l (rat)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Ingen irriterende virkning.
- **på øyet:** Irriterende virkning.
- **Sensibilisering:** Ingen sensibiliserende virkning kjent
- **Ytterligere toksikologiske henvisninger:**
På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:
Irriterende

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjon:**
- **Generelle informasjon:**
Vannfareklasse 1 (D) (Self-klassifisering ifølge VwVwS, 17.05.1999): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 6)

- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

- **13.1 Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· Europeiske avfallslisten

07 06 04* andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter

- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:**
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
Utskrevet beholdere kan inneholde brennbare eller eksplosive Damper.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

- **14.1 UN-nummer:**
- **ADR,ADN, IMDG, IATA** UN1219
- **14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse**
- **ADR/ADN** 1219 ISOPROPANOL (ISOPROPYLALKOHOL)
- **IMDG, IATA** ISOPROPANOL (ISOPROPYL ALCOHOL)
- **14.3 transport fareklasser**
- **ADR/ADN**
-
- **klasse** 3 (F1) Brannfarlige væsker
- **Fareseddel** 3
- **IMDG, IATA**
-
- **Class** 3 Brannfarlige væsker
- **Label** 3
- **14.4 Emballasjegruppe:**
- **ADR,ADN, IMDG, IATA** II
- **14.5 Miljøfarer:**
- **Marine pollutant:** Nei
- **14.6 Særskilte forholdsregler for bruker** Advarsel: Brannfarlige væsker
- **Kemler-tall:** 33
- **EMS-nummer:** F-E,S-D
- **14.7 Transport i bulk iht. annek 2 til MARPOL 73/78 og til IBC-koden** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 8)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 7)

· **Transport/ytterligere informasjon:**

· **ADR/ADN**

· **Begrenset mengde (LQ)**

1L

· **Unntatte mengder (EQ)**

Kode: E2

Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml

Maksimal nettovekt per yteremballasje: 500 ml

· **Transportkategori**

2

· **Tunnel restriksjonskode**

D/E

· **IMDG**

· **Limited quantities (LQ)**

1L

· **Excepted quantities (EQ)**

Code: E2

Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml

Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml

· **UN "Model Regulation":**

UN1219, ISOPROPANOL (ISOPROPYLALKOHOL), 3,
II

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

· **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktens egenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H226 Brannfarlig væske og damp.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

R10 Brannfarlig

R11 Meget brannfarlig

R20 Farlig ved innånding

R36 Irriterer øynene

R36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden

R37 Irriterer luftveiene

R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

R52/53 Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

R65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging

R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud

R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet

· **Avdeling som utsteder datablad:** Abteilung Produktsicherheit

· **Forkortelser og akronymer:**

Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2

Flam. Liq. 3: Flammable liquids, Hazard Category 3

(fortsatt på side 9)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkgdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: FUEL STABILIZER

(fortsatt fra side 8)

*Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2**STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3**Asp. Tox. 1: Aspiration hazard, Hazard Category 1**Aquatic Chronic 2: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 2**Aquatic Chronic 3: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 3**· * **Data forandret i forhold til forrige versjon***

—NO—